

De outtagna Biljetterna erhållas vid ingången.
De öfverblifna Biljetterna säljas i morgon Thorsdag,
från kl. 10 f. m., i Biljett-kontoret på stället.
C. R. HOLMBERG.

Personer som äro tillåtna till baren.
Dörrarna öppnas kl. 1/2 9. Musiken börjar kl. 9.
Baren afblåses kl. 4, då all servering äfven upphör.
ANTON SCHNÖTZINGER.

Aktierne för samma år. Frånvarande Aktieägare få,
enligt Bolags-Reglerna, åtnöjas med hvad de tillstådes-
kommande besluta. Stockholm den 23 Februari 1850.
Direktionen.

huset skall begagnas. Gifna uppdrag skola skyni-
amt och noggrant fullgöras. Den badsökande är icke bun-
den till någon viss termin för sitt besök, men vid be-
ställningar torde uppgifvas bestämd tid för ankomsten

»De kandidater, som blifvit uppställda af
den demokratiskt-socialistiska kommittéen, äro
föremål för alla oppositionstidningars betrak-

EN FATTIG FAMILJ.

På andra sidan Lidingöbron, ej långt från Gångsättra herregård, uppe i skogen till venster om vägen ligger ett litet enstaka hus. Gångstigen dit går uppför en höjd, på hvilken hvarken något träd eller någon buskvext synes till. Sjelfva stugan ser icke heller serdelse treflig eller inbjudande ut. Då man kommer från förutnämnde håll presenterar den gafveln mot landsvägen, och man märker knappast den låga dörren, som leder till dess inre. Inga omgifvande uthus låta förmoda att här finnas några husdjur för invånarnes bekvämlighet eller behof; och den kala höjd hvarpå huset är beläget, ett rof för vindarne, är betäckt af några åkerlappar, men som icke höra till lägenheten. Det hela tyckes gifva skäl för den förmodan, att det är en backstuga, och att der bor ett inhysheshjon eller en statkarl. Så är det ock eller rättare, der *har bott* en statkarl med sin hustru och sina barn, endast de sednare bo der nu; ty hustrun är enka, sedan i dag tre veckor.

Det är icke för att ånyo framkalla det blodiga minnet af den händelse, som der tilldrog sig för kort tid sedan, som vi inför allmänheten försöka denna skildring af »en fattig familj»: vi hafva dertill ett annat bevakande skäl. Vi ville, i fall det kunde lyckas oss, genom en trogen teckning af på en gång den skönhet, godhet och kärlek, i förening med den nöd, strid och smärta, som en sådan liten stuga kan sluta inom sina sjunkande väggar, i människoälskande och ädla hjertan väcka deltagande för en olycklig moder med 3:ne minderåriga barn, och bedje dem, att de barmhertigt ville, så vidt möjligt, mildra de armas hittills så hårda öde.

Man går så ofta förbi den fattiges dörr, okunnig om huru det är derinom... en husbonde borde aldrig göra det. Han åtminstone borde icke vara okunnig om hvad torftaken på hans egor gömma.

Det gifves ett slags fattiga, som i första rum-

met äro förtjenta af vårt deltagande och vår aktning: dessa, som oaktadt att nöden flyttat in till dem såsom besvärlig gäst, sitter till bords med dem vid hvarje deras *enda* dagliga måls, och följder deras svigtande steg till det tunga dagsarbetet, likväl icke borthyta yxan mot tigarstafven, eller springa till torgs med sitt elände, utan bära det inom eget bröst, försaka allt, lida tåligt och i tysthet, samt stora osedda tåren från vissnad kind» — vi mena den arbetsamme fattige, och vår berättelse handlar om en sådan.

Familjefadren Anders Andersson, likasom hans hustru Christina Larsdotter, var född i Kumla socken i Nerike. Han tjänade först på Hellby gård, Sätterbo socken, i fem år, sedermera på Skånellaholm i Skånella: sin i sex år, på båda ställena såsom rättare och med goda orlof; derefter tog han sig ett torp Nygårde i Theby socken, emedan han, såsom han sade, »en gång ville hafva sin *egen* torfva». Här träffades han af flera efter hvarandra följande missvestår och förlorade allt det lilla han egde, och när hans dåvarande husbonde tog grödan, till betäckande af Anderssons irakade skuld, stod denne blott och bar samt utan utsigt att kunna bibehålla torpet. Han lemnade sålunda den egna torfvan, och begaf sig med sin familj till hufvudstaden, för att å kommissionskontor söka sig plats. Efter att härstädes hafva uppehållit sig omkring 5 veckor, under hvilken tid han genom vedhuggning förtjente litet till mat åt familjen, som snart förökades med ännu ett barn, flyttade han den 9:de Maj sistlidne år till Lidingön, efter att först, under sin hustrus sjukdom, hafva för husrum m. m. å assistansen insatt alla gängkläder, med undantag af dem de hade på sig.

Utan husgeråd, utan kläder och öfriga lifsförråder nedsatte de sig sålunda alldeles utblottade i sitt nya hem, der deras lif från den tiden var en daglig strid med fattigdomen. Hushållet bestod af 5 personer, — det minsta barnet dog efter några få månader — barnen voro små och modren hade svårt att komma ifrån dem, så mycket mer som de voro sjuk-

liga, i följd af brist på så väl kläder som tillräcklig och närande föda. Den medlersta flickan fick dessutom skarlakansfeber och en bulnad i sina öron, som dag och natt förorsakade henne en otidlig plåga, och hvilket onda ännu icke är fullkomligen botadt.

Lönerna tyckas icke vara stora der på ön... det hade väl ändå någorlunda burit sig, om icke Andersson haft den olyckan att ådraga sig sin husbondes missnöje, blifvit jagad från sitt arbete, samt slutligen och efter förnyade, fast fruktlösa försök att få återtaga sina dagsverken, medelst länsmannens mellankomst förmådd att lemna tjänsten. Andersson fick härefter förfärligt umgälla sin förseelse att vid ett tillfälle hafva kommit något öfverlastad, eller som kamraterna säga: »lustig» från staden, dit han infört ett hölass... men icke blott han, äfven hustrun måste på mer än ett sätt vidkännas följderna häraf; äfven hon förnekades att arbeta för sitt bröd hos sin för detta husbonde. Efter förnyade böner, att på herregården få förtjena sina 16 sk. rgs (den öfverenskomna dagspenningen) på hvilken hon skulle föda sig och sina små, nödgades de förskjutne fremlingarne söka sin utkomst på annat håll. Mannen »högg famn», som det heter, vid Bo enligt kamraternes utsago; och skötte sitt arbete, troget och träget ifrån November till julen, då han insjunktade.

Det är icke lätt för den fattige att vara sjuk, helst då stugan är kall, arbetsförtjensten ringa, barnen små. Julafton bekade hustrun det sista mjölet i två kakor som gräddades på stekpannan i spisen... smält snö den de hemtade på backen utanföre utgjorde familjens dryck; ty det finns ingen brunn eller källa till lägenheten, — åtminstone icke någon, som är åtkomlig under vintertiden.

När mannen blef bättre, gick han till staden hvarje morgon och högg ved för 24 sk. rgs om dagen, på sådana ställen der han fick låna yxa; ty det var »dags omöjligt att mäktas sig en egen yxa». Han högg ved och manglade och gick hem hvarje afton med öfverskottet af sin dagspenning, på hvilken han äfven måste

föda sig sjelf. Han hade då alltid med sig ett par kakor bröd och sillar eller ett stop hafregrynsmjöl; ja, han medförde stundom någon liten lyxartikel till sina små: en barnspegel med infattning af brokigt papp, en kam eller dylikt. Vi nämna detta serskildt emedan det utgör ett talande bevis på mannens sinnelag. Han älskade sin hustru och sina barn ömt, huru trött han än var smekte han alltid vid hemkomsten sin lilla sexårige son, *Carl August*, »hans lif och hans öga», tog honom på sitt knä och jollrade med honom.

Mannen var icke någon drinkare; han förslösade icke sin dagspenning, utan det var för honom en glad pligt, att sedan han gått ca tre fjerdingar till staden och arbetat hela dagen, då återvända den mörka vinterkvällen med öfverskottet af sin arbetsförtjenst till de sina, och der — utan annan betäckning än sina fuktiga slarvor — lägga sig ned på golvet bredvid den lånta sängen der de andra fyra lågo!

Mannen hade frost i sina fötter, så att han jemrade sig af smärta vid hvarje steg; han hade sprättat upp öfverlädret på sina stöflor, på det de ej skulle klämma såren, det oaktadt gick han dagligen till och från staden: det är goda fem fjerdingar om dagen!

Hustrun har spunnit ull hela vintern; sedan barnen somnat har hon trampat sitt hjul, ofta till midnatten framför spisen, med en gränqvist till ljus. Den äldsta flickan har kardat åt henne, men!...

Den stränga vintern, mannens sjukdom, arbetslöshetens ringhet... öfverväldigade slutligen de arma! — Striden blef dem för hård — vatten och litet mjöl hade under flera dagar utgjort deras enda föda...

Då gick mannen ut en natt medan de andra solvo — det var natten till den 6 sistl. Februari. Det var sista gången han suckande vandrade till skogen. Han gick att på sin f. d. husbondes egor, utan tillåtelse, hemta ved, den han lärer ämnat föra till staden på en kälke och der försälja.

Vi vilja icke bemanla hans fel eller begära ett annat lindrigare ord för förbrytelsen; vi

vilja endast antyda ståndpunkten hv. ifrån det bör skärskådas och bedömas, detta icke blott för rättvisans skull, utan ock för att, så vidt möjligt, borttaga fläcken från denne hårdt förövade mans minne, på det att ingen slugga derifrån må falla in i de ungas oskyldiga hjertan, som nu begråta den bortgångne, och för hvilka hans sista handling, den han pliktade för med sitt lif, synes en kärlekens snarare än en brottets, och för hvilka modrens vackra ord: »jag hoppas Gud, som ser allt, har förlåtit honom» — ännu synas vara oförstådd; ty de sed på den cirka 5 kvarters långa kälken som står utanför stugans fönster och säga att »det är pappas kälke, den kälken»; och må ingen af oss glömma: »det är svårt att kämpa, lättare att döma!»

I backen nedanför sitt hem öfverfölls Andersson, enligt hans egen ofta upprepade försäkran, af arrendatorn på Bo och hans dräng på ett sätt som är alltför upprörande för den menckliga känslan för att vi skulle hafva hjerta att upprepa det här; dessutom är våldsgjerningen redan tillräckligt bekant genom tidningarne, och blir det ännu mera vid målets ytterligare undersökande och behandling. Den olycklige fastbans sedermera på kälken och fördes så till f. d. häradsdomaren i orten för att arresteras, men då denne, på grund af den svåra, lifsfarliga misshandling mannen undergått, vägrade deras begäran, fördes han vidare till Bo, der han lades på drängstugugolvet tills han åter forslades barhufvad och stelfrusen till sitt hem. Våldsverkaren släpade honom upp för den branta trappan och lemnade honom utan vidare förklaring blödande och sanslös, samt mera död än lefvande, hos den förfärad hustrun och de jemrande barnen.

»Gråt icke så», sade han till hustrun då han återfått bruket af sina sinnen, »tag det icke så hårdt — det går väl för sig på något sätt.»

Mannen var så handterad, att hans kamrater intyga det de ej kände igen hans ansigte, och då han försökte resa sig upp, svimnade han af.

När natten kom, ville han det oaktadt gå ur

Hessen är ganska trovärdig, nemligen att nye ministern Hassenpflug straxt har återkal-

fasta beslut, och detta beslut är af samma sak äfven Förbundsrådets, i öfvertygelsen, att när-

man två varda anställda alla af kronan och på dess bekestnad, så väl i afseende å aflöning som ersätt-

Prenumerationspriset för året är: i Upsala hos

anda ej allid dervid närvarande. I hr Elvers spel lever den ännu lika frisk och ungdom-

sängen och lägga sig på golfvet, såsom han var van, på det att barnen skulle slippa frysa der! Hans hustru öfvertalade honom dock att ligga qvar. »Nu är det *din* tur», sade hon, och barnen smögo sig ned på golfvet vid spiseln, men gossen, fadrens lif, sof vid hans fötter!

»Jag ville väl dricka något om du hade», sade han en gång, men hon hade ingenting.

Det måtte väl ha varit tungt för hustrun då hon följande dagen hjälplös och förgråten irrade omkring på den tillfrusna sjön för att fråga de aflägsse boende grannarne om råd och tänkande på de små, som suto darrande på spishällen hemma hos den döende mannen!

Slutligen träffade hon en barmhertig granne, herr Z., som, sedan han inhemtat förhållandet, genast för ned till Anderssons f. d. husbonde, hvilken föranstaltade om den sårades transporterande till härvarande lasarett.

När fadren bars ned på gården följde små barnen efter för att säga farväl. Sonen gick fram och tog hans hand...

»Adjö med er far!... få se när vi nu träffas igen!»

Mannens kamrater, som stodo bredvid, härdade, raska män, bleknade nu och hans fordna husbonde vände sig bort och gret!...

Det måste hafva varit svårt för modren när hon följde med släden, vinkande afsked åt de små, som stodo qvar i snön — hennes väg gick öfver mannens blodspår, längs backen nedanför huset.

En barmhertig arbetare tog dock små barnen ned till sig och såg efter dem under modrens frånvaro.

Detta var thorsdagen. Lördagen gick hustrun åter till lasarettet att besöka sin sjuka man. Han låg i en säng, håret var afrakadt och snö betäckte hans hjessa. Då för ett ögonblick kompressen lyftades från ansigtet, förundrade sig hustrun öfver hans förstörda utseende. Hufvudet var en gång större än förr och »ögondalarna» så framskjutna att han icke förmådde lyfta upp ögonlocken, men han igenlände henne på röst.

Han sade, att han icke visste rätt huru det var. »Vi få väl se huru det blir med mig, men jag grufvar mig för dig, huru du skall kunna berga dig med barnen!»

Då hustrun sade sig vilja komma snart igen och se till honom, bad han, att hon skulle dröja till dess hon slutat sin ullspånad på hvilken återstod 1½ skålpund, så att hon kunde köpa bröd till barnen, i allt fall hade hon så dåligt på fötterna, hon skulle derföre bli stilla och icke slita ondt för hans skull.

Hustrun gick hem, hon slutade sin spånad, erhöill sina 36 sk. riksgäld och gick återigen till staden, såsom aftaldt var. Hon infann sig på lasarettet och i sin mans sjukrum.

Hon gick till hans säng.

»Hur är det nu?» frågade hon, och tillade sedan: »det var grufligt hvad du har blifvit hvit i ansigtet!» Den sjuke stirrade på henne utan att svara, då kastade qvinnan sin blick mot hans hjessa, den bargrått hår, hennes man hade svart. Nu trängde sig sanningen hastigt på henne och hon ropade: »Herre Gud, hvar är han då!» och den arma sprang förvirrad fram och åter i rummet.

»Hennes man är död», sade sjukvakterskan, »vet hon inte det?»

Mannen var död och en annan hade intagit hans sjukbädd. Nu började hustrun gråta och hon bad att hon skulle få lof att se sin döda man.

»Han är i lkboden och redan uppskuren», blef svaret, och vaktmästaren som var sysselsatt med andra patienters emottagande hann icke att visa hense liket.

Då hon gick tillbaka mötte hon öfverläkaren. »Är det du hvars man blifvit ihjelslagen», frågade han.

»Ja, nu är det slut», svarade hustrun i sitt hjertas ångest, »och hvad skall jag göra?»

»Du skall gå till landskansliet, laga att du får tala vid landshöfdingen, och då får du hjelp».

Qvinnan gjorde så. Hon väntade der länge och det började mörkna, hon tänkte på de små och var betänkt på att vända derifrån med oförrättadt ärende; slutligen fick hon tala vid

landshöfdingen. Hon sade honom sin nöd och erhöill två riksdaler riksgäld. För de 36 sk. hon medfört hemifrån samt 24 sk. rgs af dem hon fick på landskansliet köpte hon nu bröd, hvilket hon förde med sig hem jemte de återstående penningarne 1 rdr 24 sk. rgs. Då hon kom hem möttes hon på backen af de små som greto och berättade, att länsmannen varit der och sagt, att fadren var död; »är det sant?» ropade de mot henne.

»Ja, det är visst sant det, kära barn... vi ä' nu ensamma!...»

»Herre Gud, om vi nu inte få bo qvar utan få ligga i snö och frysa ihjell!...» ropade de alla på en gång, och modren fick undertrycka sin egen sorg och söka trösta barnen så godt hon kunde.

Fadren sover nu utanför Kungsholms tull, och de efterlevande hafva sålunda ej en gång den trösten, att då de gå till och från sin sockenkyrka få se kullen hvarunder hans ben hvila!

Dag från dag har den ensamma qvinnan dragit sin sorg och med öm hand värdat de små, emellan det hon, såsom fågeln, flugit ut att hemta näring åt dem. Men ännu har församlingens pastor icke besökt dessa arma öfvergifna, dem en så stor olycka öfvergått.

Må vi här fråga på hvilken grund de stora anspråken på oförvitlighet och aldrig svigtande rättskaffenhet hos den fattige obildade, på hvilken grund, säga vi, dessa anspråk hvila, då den upplyste värdar sig så litet om dem?

Vi hafva uti denna beskrifning med flit undvikit att närmare ingå i sådana delar af den tragiska historien, som komma att blifva föremål för den förestående brottnålsundersökningen; ty meningens med denna teckning är ej att ockra på känslfullheten; vi hafva också på stället sökt göra oss noga underrättade om sanningens enkelheten af allt som blifvit anfördt. Saken är för öfrigt redan förut känd.

Den sorgliga hufvudtilldragelsen lästes snart i hufvudstadens tidningar, och barmhertiga hafva skyndat att trösta och hjelpa de olycklige, hvar förutan de troligen förgått i sin nöd.

De hafva sett enkans stilla undergifna sorg, hennes arbetsamhet och kloka beteende, hennes kärlek för sina barn, och hennes förtröstan till Gud, och alla som sett detta, ömma för hennes nödställda belägenhet.

Qvinnan vid sitt arbete och de små barnen kring spishården, ofta med de nakna fötterna på golfstenarna, mannens gängkläder från hvilka hustrun borttvättat blodet — hans syask med sybehör och verktyg — ty han lagade sjelf sina kläder och familjens skodon — hans psalmbok och en liten kälke som han »på en ledig stund» öfverfärdigat åt sonen, den lilla spegeln som han köpt och medfört en qväll från staden, hustruns spinnrock med det vackra garnet, stickstrumpan väl och omsorgsfullt förfärdigad, allt vittnar om ordningssinne, snygghet, arbetsamhet och duglighet, och ännu aldrig har någon af detta lilla hushålls medlemmar gått ut kring bygden och tiggat sin brödbit af andra. Dertil har modren sjelf lärt sina barn att läsa och under hennes frånvaro styra om smågöromålen derhemma. Men hon har äfven lärt dem, synnerligast genom eget föredöme, tålmod, undergifvenhet och förnöjsamhet. De äro henne ömt tillgifna och försöka ofta trösta och uppmuntra henne.

För några dagar sedan kröp lilla gossen upp till fönstret och såg utåt vägen som han ofta brukade: »förr har jag tänkt det var pappa, som kom, men nu kommer han intet.» »Tala icke derom, barn, jag blir så ledsen», bad hans mor. »Jag menade bara, att det är bra nu, att han slipper gå på sina sjuka fötter», sade den lille kloke och smålog mellan tårarne.

Då man vet och ser detta allt, känner man liksom en stolthet på qvinnans vägnar vid betraktandet af dessa torftiga husgeråd: några pallar, en nästan tom säng, en tunna, en gryta, en hylla med »leksaker» (glasbitar och lappar) och framförallt dessa täcka, ömma, godhertade och böjlige barn, hvilka en gång, vi hoppas det, skola blifva sin moders glädje.

Af de personer som dessa dagar besökt henne har hon erhöillt sammanräknadt 28 rdr rgs i kontanta penningar, samt diverse matvaror och

litet kläder. En insamling har äfven för samma ändamål blifvit föranstaldt i hufvudstaden, hvilken uppgått till omkring 133 rdr 16 sk. bko.

Af dessa penningar har hustrun, af de 28 rdr som hon sjelf förvaltat, använt 4 à 5 till inlösandet af de kläder som under hennes sjukdom förliden vår beläntes, nemligen 4 rdr sjelfva lånesumman och 18 sk. i ränta. De öfriga har hon förvarade på säker hand.

Det är emedlertid lätt att inse, det under förutnämnde omständigheter, och oakadt hustruns goda hushållning, detta understöd är alltför otillräckligt för enkan med trenne barn, hvaraf det äldsta, flickan Sofia Albertina, är född 1839, den andra Augusta Kristina 1841 och sonen Carl August 1843, så mycket mer som hon i följd så väl af svält och kyla, som också af dessa sednare veckors förskräckelse och sorg, förlorat en del af sin fordna kraft och helsa.

Det är derföre vi bönsfalla hos ädle välgörare som aldrig tyckas tröttna att hjelpa olyckliga, om ett understöd för denna fattiga familj, till anskaffandet af husrum, husgeråd, kläder, sängkläder m. m.

De gåfvor, som för ofvanstående ändamål godhetsfullt beviljas henne, kunna inlemnas å Aftonbladskontoret vid Mynttorget, der de mottagas och redovisas. Stockholm d. 4 Mars 1850.

W—

FINTLIGT SVAR. En tysk tidning berättar, att vid ett tillfälle uti ett större samkväm i Pesth i Ungern ett samtal hade uppstått om general Arthur Görgey, dervid en dame som varit hans beundrarinna, hade mycket ifrigt utbredt sig öfver hans stora förtjenster såsom vetenskapsman. En annan dame hade dervid infallit: Ja! det måste man tillstå att han bevisat sig vara en stor kemist, då han kunnat med en sådan hastighet upplösa hela den Ungerska arméen.

— Af *Philalite Charles* har nyligen ett bidrag till franska sedernas historia utkommit, under titeln: »Etudes sur les hommes et les mœurs ou 19 siècles». Charles synes genom detta arbete vilja förvärfa sig den lediga platsen i franska akademien.